

Цивільне право. Підручник у 2-х томах. Том 1

Підручник підготовлено на основі Цивільного кодексу України 2003 р. відповідно до програми курсу цивільного права. У першому томі висвітлюються загальні положення цивільного права, вчення про особисті немайнові права фізичної особи, право власності та інші речові права, право інтелектуальної власності, спадкове право. У другому томі підручника висвітлюються загальні положення про договір, про зобов'язання та їх окремі види – договірні та недоговірні.

Для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних юридичних закладів освіти, а також наукових і практичних працівників.

Зміст

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Глава 1

Цивільне право — галузь приватного права

§ 1. Поняття цивільного права як приватного права.....	5
§ 2. Предмет та метод цивільного права	12
§ 3. Функції цивільного права.....	19
§ 4. Принципи цивільного права	24
§ 5. Система цивільного права.....	30
Питання для самоконтролю	32

Глава 2

Акти цивільного законодавства

§ 1. Поняття та види актів цивільного законодавства	33
§ 2. Дія актів цивільного законодавства.....	45
§ 3. Застосування актів цивільного законодавства.....	50
Питання для самоконтролю	56

Глава 3

Загальна характеристика цивільного права зарубіжних країн

§ 1. Основні цивільно-правові системи світу	57
§ 2. Романо-германська цивільно-правова сім'я	65
§ 3. Англо-американська цивільно-правова система	74
Питання для самоконтролю	84

Глава 4

Наука цивільного права і цивільне право як навчальна дисципліна

§ 1. Поняття, предмет та методи цивільного права як науки.....	85
§ 2. Цивільне право як навчальна дисципліна.....	94
Питання для самоконтролю	97

РОЗДІЛ II ЦИВІЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Глава 5

Поняття і особливості цивільних правовідносин

§ 1. Поняття цивільних правовідносин	98
§ 2. Елементи цивільних правовідносин	99
§ 3. Види цивільних правовідносин	104
§ 4. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин... ..	107
Питання для самоконтролю	112

Глава 6

Фізична особа як суб'єкт цивільних правовідносин

§ 1. Поняття фізичної особи як людини.....	113
§ 2. Цивільна правоздатність фізичної особи.....	114

§ 3. Цивільна дієздатність фізичної особи.....	117
§ 4. Опіка та піклування	125
§ 5. Місце проживання фізичної особи та його цивільно-правове значення. Підстави, порядок та наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою	129
§ 6. Акти цивільного стану.....	134
§ 7. Фізична особа — підприємець	135
Питання для самоконтролю	138

Глава 7

Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин

§ 1. Сутність юридичної особи	139
§ 2. Поняття та ознаки юридичної особи.....	141
§ 3. Класифікація юридичних осіб	144
§ 4. Створення юридичної особи.....	150
§ 5. Індивідуалізація юридичної особи	155
§ 6. Цивільна правоздатність і цивільна дієздатність юридичної особи ..	159
§ 7. Органи юридичної особи	161
§ 8. Організаційно-правові форми юридичних осіб	171
§ 9. Філії та представництва.....	189
§ 10. Припинення юридичних осіб.....	190
Питання для самоконтролю	205

Глава 8

Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади — учасники цивільних правовідносин

Загальні положення	206
Питання для самоконтролю	213

Глава 9

Об'єкти цивільних прав

§ 1. Загальні положення.....	214
§ 2. Речі.....	218
§ 3. Гроші та валютні цінності.....	226
§ 4. Цінні папери	230
§ 5. Дії (результати робіт, послуги)	239
§ 6. Нематеріальні блага	241
§ 7. Особисті немайнові блага фізичної особи	243
Питання для самоконтролю	250

Глава 10

Особисті немайнові права

§ 1. Поняття і класифікація особистих немайнових прав	251
§ 2. Окремі види особистих немайнових прав	255
§ 3. Цивільно-правова охорона особистих немайнових прав	263
§ 4. Способи захисту особистих немайнових прав.....	264
Питання для самоконтролю	270

Глава 11 **Правочини**

§ 1. Поняття правочину та його ознаки.....	271
§ 2. Види правочинів.....	273
§ 3. Умови дійсності правочину.....	283
§ 4. Способи волевиявлення. Форма правочину	292
§ 5. Державна реєстрація правочину.....	301
§ 6. Недійсність правочину	302
§ 7. Правові наслідки недійсності правочину. Визнання нікчемного правочину дійсним	326
Питання для самоконтролю	330

Глава 12 **Представництво і довіреність**

§ 1. Загальні положення.....	331
§ 2. Підстави виникнення та види представництва	334
§ 3. Комерційне представництво	336
§ 4. Довіреність	337
§ 5. Представництво без повноважень або з їх перевищенням	340
Питання для самоконтролю	342

РОЗДІЛ III **ЗДІЙСНЕННЯ ТА ЗАХИСТ СУБ'ЄКТИВНИХ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ**

Глава 13 **Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав**

§ 1. Здійснення суб'єктивних цивільних прав та виконання обов'язків....	343
§ 2. Способи захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів	346
§ 3. Юрисдикційні форми захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів	353
§ 4. Самозахист суб'єктивних цивільних прав та інтересів.....	356
Питання для самоконтролю	359

Глава 14 **Цивільно-правова відповідальність**

§ 1. Поняття, ознаки та функції цивільно-правової відповідальності	360
§ 2. Види та форми цивільно-правової відповідальності.....	365
§ 3. Підстави та умови цивільно-правової відповідальності	371
§ 4. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.....	383
Питання для самоконтролю	387

Глава 15 **Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність**

§ 1. Поняття і обчислення строків	388
§ 2. Види цивільно-правових строків та термінів.....	391
§ 3. Поняття, значення, види і межі дії строків позовної давності	396
§ 4. Початок перебігу, зупинення і перерив строків позовної давності.....	399

§ 5. Поновлення строків позовної давності. Наслідки спливу строків позовної давності.....	402
Питання для самоконтролю	404

РОЗДІЛ IV ПРАВО ВЛАСНОСТІ ТА ІНШІ РЕЧОВІ ПРАВА

Глава 16

Загальна характеристика права власності

§ 1. Власність і право власності.....	405
§ 2. Право власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні	409
§ 3. Суб'єкти права власності	417
§ 4. Об'єкти права власності	418
§ 5. Зміст права власності.....	424
§ 6. Загальні засади здійснення права власності.....	427
Питання для самоконтролю	432

Глава 17

Набуття та припинення права власності

§ 1. Поняття і види підстав набуття права власності.....	433
§ 2. Первісні та похідні, загальні та спеціальні підстави набуття права власності	435
§ 3. Момент набуття права власності	444
§ 4. Підстави припинення права власності.....	448
Питання для самоконтролю	453

Глава 18

Право спільної власності

§ 1. Загальна характеристика та види права спільної власності.....	454
§ 2. Право спільної часткової власності.....	457
§ 3. Право спільної сумісної власності	463
Питання для самоконтролю	468

Глава 19

Захист права власності

§ 1. Загальні положення про захист права власності.....	469
§ 2. Окремі види позовів про захист права власності.....	471
Питання для самоконтролю	477

Глава 20

Речові права на чуже майно

§ 1. Загальна характеристика речових прав на чуже майно.....	478
§ 2. Право володіння чужим майном.....	484
§ 3. Право обмеженого користування чужим майном (сервітут).....	486
§ 4. Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис).....	490

§ 5. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій).....	492
Питання для самоконтролю	495

РОЗДІЛ V СПАДКОВЕ ПРАВО

Глава 21

Загальні положення про спадкове право

§ 1. Поняття та значення спадкування	496
§ 2. Основні поняття спадкового права	497
§ 3. Відкриття спадщини	504
§ 4. Спадковий договір	507
Питання для самоконтролю	508

Глава 22

Спадкування за заповітом

§ 1. Поняття заповіту та його зміст	509
§ 2. Форма заповіту	512
§ 3. Особливі заповідальні розпорядження заповідача	515
§ 4. Право на обов'язкову частку у спадщині.....	519
§ 5. Недійсність заповіту	520
Питання для самоконтролю	521

Глава 23

Спадкування за законом

§ 1. Поняття спадкування за законом і коло спадкоємців за законом	522
§ 2. Спадкування за правом представлення.....	525
§ 3. Розподіл спадщини між спадкоємцями.....	526
Питання для самоконтролю	527

Глава 24

Здійснення спадкових прав

§ 1. Прийняття спадщини	528
§ 2. Спадкова трансмісія.....	529
§ 3. Відмова від спадщини	530
§ 4. Відповідальність спадкоємців за борги спадкодавця	531
§ 5. Відшкодування витрат, які падають на спадкоємців	532
Питання для самоконтролю	532

РОЗДІЛ VI ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Глава 25

Загальна характеристика права інтелектуальної власності

§ 1. Поняття права інтелектуальної власності та його джерела	533
§ 2. Загальні положення інтелектуальної власності	539
Питання для самоконтролю	546

Глава 26

Авторське право і суміжні права

§ 1. Поняття авторського права.....	547
§ 2. Об'єкти та суб'єкти авторського права.....	547
§ 3. Особисті немайнові та майнові права автора.....	552
§ 4. Строк чинності авторського права.....	559
§ 5. Суміжні права.....	561
§ 6. Захист авторських і суміжних прав.....	573
§ 7. Представництво при здійсненні майнових авторських та суміжних прав.....	577
Питання для самоконтролю.....	579

Глава 27

Патентне право

§ 1. Поняття патентного права. Умови надання правової охорони і критерії патентоздатності винаходу, корисної моделі та промислового зразка.....	580
§ 2. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.....	585
§ 3. Охоронні документи на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.....	588
§ 4. Права та обов'язки, що впливають із патенту. Обмеження прав патентовласника.....	590
§ 5. Припинення дії патенту і визнання його недійсним.....	595
§ 6. Патентування винаходу, корисної моделі чи промислового зразка в іноземних державах.....	597
Питання для самоконтролю.....	598

Глава 28

Правові засоби індивідуалізації

учасників цивільного обороту, товарів та послуг

§ 1. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування.....	601
§ 2. Право інтелектуальної власності на торговельну марку.....	605
§ 3. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.....	616
Питання для самоконтролю.....	623

Глава 29

Інші об'єкти інтелектуальної власності

§ 1. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття.....	625
§ 2. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.....	627
§ 3. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.....	628
§ 4. Право інтелектуальної власності на селекційні досягнення.....	629
§ 5. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.....	634
§ 6. Право інтелектуальної власності на «ноу-хау».....	636
Питання для самоконтролю.....	642

Рекомендована література.....	643
Предметний покажчик.....	647

Книги, які можуть вас зацікавити

Цивільний Кодекс
України

Перейти до галузі права
Цивільне право та процес

[Перейти на сайт](#) →